

Etusivu>Kanteen nostaminen>Missä ja miten?>**Menettelyn kustannukset**

Menettelyn kustannukset

Puola

Tässä osiossa on tietoa oikeudenkäyntikuluista Puolassa.

Perheoikeus – avioero

Perheoikeus – lasten huoltajuus

Perheoikeus – elatusturva

Kauppaoikeus – sopimus

Kauppaoikeus – vahingonvastuu

Oikeusalan ammattilaisten palkkioiden sääntely

Asianajajat

Puolassa yksittäisistä tapauksista maksettava palkkio määräytyy asianajajan (*adwokat*) ja päämiehen välillä tehdyn lainmukaisen sopimuksen perusteella, paitsi jos laissa toisin säädetään. Seuraavat tekijät voidaan ottaa huomioon:

oikeudellisten kysymysten monimutkaisuus ja laajuus

toimeksiannon suorittamiseen käytetty aika

asianajajan kokemus ja ammattitaito

aikarajoitukset

asian kiireellisyys

muut seikat.

Asianajotoiminnan palkkioista 28. syyskuuta 2002 annetun oikeusministerin asetuksen (*rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie*) mukaan palkkiossa on otettava huomioon

asian monimutkaisuus ja tyyppi

asian loppuun saattamisen edellyttämä työ määrä.

Erikoistapauksessa asianajaja voi periä asiakkaan varallisuus- ja perhetilanteen vuoksi palkkiota vähemmän kuin riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevassa laissa (*ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*) edellytetään.

Periaatteessa hävinnyt osapuoli maksaa oikeudenkäyntikulut. Tuomarin määräämän (asianajajan suorittamaa edustamistehtävää koskevan) korvauksen on kuitenkin pysyttävä asianajotoiminnan palkkioista 28. syyskuuta 2002 annetussa oikeusministerin asetuksessa säädettyissä rajoissa. Asetuksen mukaan palkkio ei voi ylittää vähimmäismäärää kerrottuna kuudella eikä riita-asian kohteen arvoa. Lisäksi palkkion määrä riippuu asian luonteesta ja tavoitteesta sekä oikeuskäsittelyn vaiheesta. Asetuksessa määritetään eri tapauksien vähimmäispalkkiot.

Oikeudelliset neuvonantajat

Oikeudellisiin neuvonantajiin (*radcy prawni*) sovelletaan Puolassa vastaavanlaisia asetuksia kuin asianajajiin.

Ulosottomiehet/haastemiehet

Myös ulosottomiesten/haastemiesten (*komornicy*) palkkiot määritetään Puolan lainsäädännössä, oikeuden päätökset täytäntöön panevista virkamiehistä ja täytäntöönpanomenettelyistä annetussa laissa (*ustawa o komornikach sądowych i egzekucji*).

Yleissäännöt ovat seuraavat:

Kaikissa rahamääräisissä tapauksissa palkkio lasketaan prosenttiosuutena todennäköisen vaateen määrästä. Kun ulosottomies varmistaa rahamääräisen vaateen takaisinperinnän, velkojan maksama korvaus on enintään kaksi prosenttia vaateen arvosta ja vähintään kolme prosenttia keskimääräisestä kuukausipalkkiosta sekä enintään keskimääräinen kuukausipalkkio kerrottuna viidellä.

Vaativuudesta täytäntöön pannaan ulosottomies perii velkojalta palkkion, joka on 15 prosenttia vaateesta. Samalla palkkio on kuitenkin vähintään 10 prosenttia keskimääräisestä kuukausipalkkiosta ja enintään keskimääräinen kuukausipalkkio kerrottuna 30:llä.

Muissa kuin rahamääräisissä tapauksissa ulosottomiehen pannaan täytäntöön muuta kuin rahamääräistä vaatetta palkkio on kiinteämääräinen.

Kiinteät kulut

Kiinteät oikeudenkäyntikulut riita-asioissa

Riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskeva laki kattaa maksut ja muut menot.

Maksut ovat kustakin tuomioistuimelle esitetystä asiakirjasta lain mukaan perittyjä rahamääräisiä maksuja. Maksuja on kolmen tyyppisiä: suhteellisia maksuja, kiinteämääräisiä maksuja ja perusmaksuja.

Maksun suuruus vaihtelee sen mukaan, onko kyseessä siviilioikeudellinen, perheoikeudellinen, kauppaoikeudellinen vai muu asia. Myös oikeustoimen tyyppi otetaan huomioon maksua määritettäessä.

Muihin menoihin kuuluvat asianosaisten, todistajien ja asiantuntijoiden oikeudenkäyntiin osallistumisesta aiheutuvat kulut. Ne määräytyvät osallistumiseen kuluneen **ajan** ja siitä aiheutuneen **vaivan** mukaan. Muihin menoihin voivat kuulua tulkkaus- ja käännöspalkkiot, matka- ja majoituskulut ja todistajille maksettavat korvaukset oikeudessa vietetyn ajan aiheuttamasta ansionmenetyksestä. Muita menoja ovat muille toimielimille ja henkilöille maksettavat korvaukset, todisteiden tutkiminen, eläinten ja esineiden kuljetus ja turvasäilytys, pidätettynä vietetty aika ja ilmoitusten antaminen.

Lisäksi tulevat **riita-asiaan liittyvät kulut**. Näihin kuuluvat oikeudenkäyntikulut, oikeudenkäynnin valmistelukulut ja asianajajan tai oikeudellisen neuvonantajan toteuttamat toimet päämiehen edustamiseksi (edustamis- ja neuvonantopalkkiot).

Hävinnyt osapuoli joutuu pääsääntöisesti korvaamaan voittaneelle osapuolelle kulut, jotka ovat aiheutuneet kohtuullisin perustein voittaneen osapuolen etujen turvaamisesta, ellei toisin todisteta. Voittanut osapuoli saa kuitenkin korvauksen vasta tuomion julistamisen jälkeen. Kuluista päätetään oikeudenkäynnin viimeisessä vaiheessa juuri ennen lopullisen tuomion antamista.

Missä vaiheessa riita-asian oikeudenkäyntiä kiinteät kulut on maksettava

Maksut on maksettava, kun asiakirja jätetään tuomioistuimeen (riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevan lain 10 §).

Kiinteät oikeudenkäyntikulut rikosasioissa

Rikosasian asianosaisten kiinteät oikeudenkäyntikulut

Yleensä kulut eivät ole kiinteämääräisiä, vaan ne lasketaan tuomion antamisen jälkeen. Määrä riippuu oikeuskäsittelyn pituudesta, tuomiosta ja asiantuntijapalkkioista. Kiinteitä kuluja voi ennakoida vain asianomistajan ajaessa syytettä, jolloin hakemuksen jättävän henkilön on maksettava kiinteämääräinen vireillepanomaksu.

Missä vaiheessa rikosoikeudenkäyntiä kiinteät kulut on maksettava

Rikosasian asianosaisten on maksettava kiinteät kulut (lainvoimaisen ja asianosaisia velvoittavan) tuomion antamisen jälkeen.

Oikeudenkäynnin perusmaksut perustuslakia koskevissa asioissa

Puolan siviiliprosessilain (424 §:n) mukaan toisen oikeusasteen lopullisesta tuomiosta on mahdollista tehdä oikaisupyyntö. Tämä voidaan tehdä, jos tuomio aiheuttaa vahinkoa asianosaiselle ja jos ratkaisun/tuomion muuttaminen tai kumoaminen ei ole ollut mahdollista (kanteella, jossa esitetään tuomion olevan ristiriidassa lain kanssa).

Tällainen kanne voidaan nostaa myös, jos ensimmäisessä oikeusasteessa annettu tuomio on ristiriidassa lain kanssa tavalla, joka liittyy oikeusjärjestyksen keskeisten sääntöjen rikkomiseen tai oleellisten perustuslaillisten oikeuksien tai ihmis- ja kansalaisoikeuksien rikkomiseen. Tällaisia tapauksia varten **riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevassa laissa** asetetaan pakollinen maksu. Tämä perusmaksu on 30 zlotya, ellei laissa toisin säädetä.

Tästä säännöstä on myös poikkeuksia. Käsittelymaksu voi olla

40 zlotya, jos kanne koskee viran puolesta aloitettuja tuomioistuimen ulkopuolisia menettelyjä

1 000 zlotya, jos kanne koskee kilpailu- ja kuluttajansuojaviraston pääjohtajan päätöstä

3 000 zlotya, jos kanne koskee kansallisen radio- ja televisioneuvoston puheenjohtajan päätöstä.

Missä vaiheessa perustuslakiasian oikeudenkäyntiä kiinteät kulut on maksettava

Perustuslakiasian oikeudenkäynnin kiinteät kulut on maksettava, kun asiakirja, josta maksu peritään, jätetään tuomioistuimeen (riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevan lain 10 §).

Oikeudellisten edustajien velvollisuus antaa ennakotietoja

Asianosaisten oikeudet ja velvollisuudet

Lain mukaan oikeudelliset edustajat eivät ole vastuussa oikeudenkäynnin lopputuloksesta. Heillä on vain velvollisuus toimia riittävän huolellisesti ja toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet asian hoitamiseksi kunnolla. Tämä tarkoittaa myös sitä, että edustajat voivat harkita, mikä tieto on hyödyksi heidän päämiehilleen.

Joitakin velvoitteita on asetettu ammatillisissa käytännösäännöissä. Niitä ovat laatineet ammattiyhdistykset (liitot), ja niiden luonne on puhtaasti tiedottava.

Jos ohjeita rikotaan, seurauksena ovat vain kurinpidolliset menettelyt.

Asiaan liittyvät kulut

voittaneen osapuolen maksamat kulut

hävinneen osapuolen maksamat kulut.

Kulujen määrätymisperusteet

Mistä löydän tietoa kulujen määrätymisperusteista Puolassa?

Tietoa (myös kuluista) on saatavissa Puolan oikeusministeriön virallisella verkkosivustolla. Yleensä sovelletaan riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevaa lakia. Tämä tarkoittaa, että kuka tahansa oikeuskäsittelyyn osallistuva tai kuluja koskevaa tietoa hakeva voi löytää asiassa sovellettavat säännöt helposti.

Jos laki tuntuu vaikeaselkoiselta, voi pyytää apua oikeudelliselta edustajalta (asianajajalta tai oikeudelliselta neuvonantajalta). Ammattiasianajajat voivat antaa tietoa ja auttaa eri menettelyissä myös muilla kielillä.

Millä kielellä voin saada tietoa kulujen määrätymisperusteista Puolassa?

Tietoa on saatavissa vain puolaksi.

Mistä löydän tietoa sovittelusta?

Sovittelusta on tietoa Puolan siviiliprosessilain 1831–1835 §:ssä. Sovittelijoiden palkkiot ja sovittelijoille korvattavat kulut on määritetty 30. marraskuuta 2003 annetussa **oikeusministerin** asetuksessa. Sovittelun kustannuksia ei kuitenkaan yleensä katsota kuluiksi tuomioistuinkäsittelyissä ellei tuomioistuin ole määrännyt sovittelua suoritettavaksi.

Mistä löydän lisätietoa kustannuksista?

Tietoa kustannuksista verkkosivuilla

Puolan oikeusministeriön verkkosivusto on osa **Puolan hallituksen** virallista verkkosivustoa. Sivustolla kerrotaan Puolan **oikeusjärjestelmästä** ja siviilioikeuteen liittyvistä asioista, myös oikeudenkäyntikuluista. Sivustolla on linkki sivuille, joilla selvitetään riita-asian oikeudenkäyntikuluja (vain puolaksi).

Mistä löydän tietoa menettelyjen keskimääräisestä kestosta?

On äärimmäisen hankalaa sanoa, miten pitkään oikeuskäsittely kestää keskimäärin, sillä kesto riippuu asian laajuudesta ja oikeudellisten kysymysten ja tosiseikkojen monimutkaisuudesta.

Mistä löydän tietoa menettelyn keskimääräisistä kokonaiskustannuksista?

Edellä todetusta huolimatta menettelyn keskimääräisiä kokonaiskustannuksia voidaan arvioida. Oikeudellisesta edustuksesta aiheutuvat kustannukset sovitaan menettelyn alussa. Kustannukset riippuvat päämiehen ja edustajan välisestä sopimuksesta. Jos on kyse viran puolesta tapahtuvasta oikeudellisesta edustamisesta, kuluista on säädetty asetuksella.

Myös varsinaisen tuomioistuinkäsittelyn kustannuksia voidaan arvioida. Maksut on määritetty riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevassa laissa, ja ne riippuvat riita-asian kohteen arvosta ja asian luonteesta (esim. kauppaoikeudellinen asia tai avioero). Asianosaiset voivat ottaa huomioon myös asiantuntijoiden käyttämisestä aiheutuvat kustannukset.

Arvonlisävero

Miten nämä tiedot annetaan?

Riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevassa laissa määritetyt maksut ja kulut ovat verottomia eikä niistä peritä arvonlisäveroa. Oikeudellisesta neuvonannosta peritään arvonlisävero (23 prosenttia).

Paljonko arvonlisäveroa peritään?

Arvonlisäveroa peritään 23 prosenttia. Oikeudellisten neuvonantajien ja asianajajien palveluja verotetaan kuten muitakin palveluja. Verotus perustuu arvonlisäverolakiin.

Oikeusapu

Ansiotuloraja siviilioikeuden alalla

Riita-asian kuluista vapautusta hakevien on esitettävä virallinen hakemus. Vapautus voidaan myöntää, jos henkilö voi osoittaa, ettei pysty kattamaan kuluja ilman, että hänelle tai hänen perheelleen aiheutuu taloudellisia vaikeuksia.

Hakijan on esitettävä kirjallinen lausunto, josta käyvät ilmi seuraavat tiedot: siviilisäätö, ansiotulot ja tulojen ja varallisuuden lähteet. Jos edellä esitetyt edellytykset täyttyvät, tuomioistuin myöntää vapautuksen ja nimeää lisäksi ilmaisen oikeudenkäyntiedustajan (edustajan palkkio kustannetaan **valtion varoista** oikeudenkäynnin alussa, ja oikeudenkäynnin päätteeksi hävinneen osapuolen on korvattava kulut voittaneen osapuolen pyynnöstä).

Vastaaajaa koskeva ansiotuloraja rikosoikeuden alalla

Ansiotulorajaa ei ole määritetty. Yleissääntönä on, että hakijan on osoitettava asianmukaisesti, että kulujen maksaminen aiheuttaisi taloudellisia vaikeuksia hakijan tai hakijan perheen taloudellisessa tilanteessa.

Rikoksen uhria koskeva ansiotuloraja rikosoikeuden alalla

Ansiotulorajaa ei ole määritetty. Oikeusapu voidaan myöntää, jos uhri ei pysty oikeudenkäynnin asianosaisena maksamaan kuluja ilman, että hänelle tai hänen perheelleen aiheutuu taloudellisia vaikeuksia.

Muut edellytykset oikeusavun myöntämiseksi rikoksen uhrille

Kuten edellä todettiin, uhrin on oltava asianosaisena oikeudenkäynnissä. Tutkinnan aikana uhri on asianosainen automaattisesti. Tuomioistuinkäsittelyssä hänen on oltava ns. ”toissijaisen syyttäjän” asemassa (vrt. Ranskassa ”partie civile” ~ asianomistaja).

Muut edellytykset oikeusavun myöntämiseksi vastaajalle

Muita edellytyksiä oikeusavun myöntämiseksi vastaajalle ei ole asetettu. Sen sijaan on olemassa lisäperusteita oikeusavun myöntämiseksi vastaajalle. Oikeusapu on myönnettävä, kun vastaaja on alaikäinen
vastaaja on kuulo-, puhe- tai näkövammainen
on vahvat perusteet epäillä vastaajan mielenterveyttä
tuomioistuin katsoo sen tarpeelliseksi puolustusta haittaavien tekijöiden vuoksi
käsittely tapahtuu ensimmäisenä oikeusasteena toimivassa aluetuomioistuimessa (sąd okręgowy) ja henkilöä syytetään vakavasta rikoksesta tai häneltä on riistetty vapaus
käsittely käydään korkeimmassa oikeudessa.

Maksuttomat oikeudenkäynnit

Kun yleinen syyttäjä nostaa syytteen rikosasiassa, kulut katetaan valtion varoista.
Nuoriso-oikeudellisten asioiden oikeudenkäynnit ovat maksuttomia.
Tietämissä asioissa (esimerkiksi elatusvelvoitteissa, kohtuuttomissa sopimusehdoissa) kantajalle myönnetään vapautus oikeudenkäyntikuluista (riita-asian oikeudenkäyntikuluista annetun lain 96 §).

Missä tapauksessa hävinnyt osapuoli joutuu maksamaan voittaneen osapuolen kulut?

Hävinneen osapuolen on yleensä maksettava oikeudenkäynnin oleelliset kulut ja korvattava voittaneen osapuolen oikeudellisesta edustuksesta aiheutuneet kulut. Korvattavat kulut on määritetty Puolan siviiliprosessilaissa (98–110 §). Korvattaviin kuluihin kuuluvat erityisesti oikeudenkäyntikulut, matkakulut, ansionmenetyksestä maksettavat korvaukset ja ammattiasianajajan käyttämisestä aiheutuvat kulut.

Asiantuntijapalkkiot

Tuomioistuin päättää asiantuntijoiden palkkioista asian tavoitteiden, asiantuntijan pätevyyden, toimeksiannon keston ja työmäärän perusteella.

Kääntäjien ja tulkkien palkkiot

Palkkio riippuu siitä, onko käännöksen/tulkkauksen tilaajana valtio vai yksityinen yhteisö.
Valan tehneiden kääntäjien palkkioista 25. tammikuuta 2005 annetussa oikeusministerin asetuksessa (virallinen lehti 2007, N:o 41, kohta 265) määritetään julkisten elinten maksamat palkkiot. Asetuksen mukaan kulut määräytyvät seuraavien seikkojen perusteella: lähtö- ja kohdekieli (perustana ajatus, että tavallisesti on helpompaa ja näin ollen halvempaa kääntää vieraasta kielestä omaan kieleen), terminologia ja erikoisan alan osaamisen tarve.
Yksityisellä alalla kulut määräytyvät kääntäjän/tulkin ja asiakkaan välisen sopimuksen perusteella.
Oikeuslähteitä ovat
oikeusministerin asetus, annettu 28. syyskuuta 2002, asianajotoiminnan palkkioista – virallinen lehti 2002, N:o 163, kohta 1348.
laki riita-asian oikeudenkäyntikuluista – virallinen lehti 2005, N:o 167, kohta 1398.
oikeusministerin asetus, annettu 25. tammikuuta 2005, valan tehneiden kääntäjien palkkioista – virallinen lehti 2007, N:o 41, kohta 265.

Hyödyllisiä asiakirjoja

Puolan kertomus kustannusten avoimuutta koskevasta tutkimuksesta PDF (396 Kb) en

Päivitetty viimeksi: 04/03/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä.Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tapausesimerkki 1 – perheoikeus – avioero - Puola

Tässä perheoikeutta – avioeroa – koskevassa tapauksessa jäsenvaltioita pyydettiin antamaan avioeroa hakevalle osapuolelle neuvoa oikeudenkäyntikuluista seuraavanlaisissa tilanteissa:

Tapaus A – Kotimainen tilanne: Pariskunta menee naimisiin. Myöhemmin he muuttavat erilleen ja sopivat eroavansa.
Tapaus B – Rajat ylittävä tilanne: Saman jäsenvaltion (jäsenvaltio A) kansalaiset menevät keskenään naimisiin. Avioliitto solmitaan jäsenvaltiossa A. Häiden jälkeen pariskunta muuttaa asumaan ja työskentelemään toiseen jäsenvaltioon (jäsenvaltio B), josta tulee heidän asuinpaikkansa. Pian tämän jälkeen pariskunta muuttaa erilleen, vaimo palaa jäsenvaltioon A, ja mies jää jäsenvaltioon B. Puolisot sopivat eroavansa . Palattuaan jäsenvaltioon A vaimo hakee välittömästi avioeroa jäsenvaltion B tuomioistuimelta.

Kulut Puolassa

Tapausesimerkissä 1/B (maa, jossa vaimo jättää avioerohakemuksen, on Puola) maksut, kulut ja edellytykset ovat samat kuin tapauksessa A.

Tuomioistuinmaksut, muutoksenhakukulut ja vaihtoehtoisen riitojenratkaisun kulut

Tapaus-esimerkki	Tuomioistuin			Muutoksenhaku			Vaihtoehtoinen riitojenr
	Vireillepano-vaiheen maksut	Toimitus-kirjamaksut	Muut maksut	Vireillepano-vaiheen maksut	Toimitus-kirja-maksut	Muut maksut	Onko se käytettävissä tämän tyyppisissä tapauksissa?
Tapaus A	Kiinteä 600 zlotyn maksu	Täytäntöön pantavien tuomioiden jäljennöksistä ja lainvoimaisten tuomioiden jäljennöksistä 6 zlotya /sivu. Jos asiakirjat	-	Kiinteä 600 zlotyn maksu			Asianosaiset voivat halutessaan käyttää vaihtoehtoista riitojenratkaisua.

		ovat vieraskielisiä, peritään 12 zlotya/sivu.					
--	--	--	--	--	--	--	--

Lakimiehen, haastemiehen ja asiantuntijan käyttöön liittyvät kulut

Tapaus-esimerkki	Lakimies		Haastemies			Asiantuntija	
	Onko edustajan käyttäminen pakollista?	Kulut keskimäärin	Onko edustajan käyttäminen pakollista?	Tuomiota edeltävät kulut	Tuomion jälkeiset kulut	Onko käyttäminen pakollista?	Kulut
Tapaus A	Ei	Vähintään 360 zlotya	Ei	-	-	Ei	Asiantuntijan laskelmien m

Todistajien korvauksiin ja vakuuksiin liittyvät ja muut asianmukaiset kulut

Tapaus-esimerkki	Todistajille maksettavat korvaukset		Pantti, takaus tai muu vakuus		Muut maksut	
	Maksetaanko todistajille korvauksia?	Kulut	Millaisissa tapauksissa näitä käytetään?	Kulut	Kuvaus	Kulut
Tapaus A	Kyllä	Matkakulut, ansionmenetyksestä maksettavat korvaukset ja majoituskulut riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevan lain 85–88 §:n mukaisesti	--		--	--

Oikeusapuun liittyvät ja muut korvattavat kulut

Tapaus-esimerkki	Oikeusapu			Korvaus			
	Millaisissa tapauksissa sitä myönnetään?	Milloin korvaus kattaa koko summan?	Edellytykset	Voiko voittanut osapuoli saada riita-asian kulut korvatuiksi?	Jos korvaus ei kata koko summaa, minkä prosen-tuaalisen osuuden se yleensä kattaa?	Mitä kuluja ei korvata koskaan?	Onko tap oikeusav maksett oikeusaj organis
Tapaus A	Oikeuden-käynti-maksuista vapautettu asianosainen voi hakea oikeusapua. Tuomioistuिन päättää, onko ammatti-asianajajan osallistuminen tarpeen.	Riippuu tuomio-istuimen päätöksestä.	Kulut ovat kohtuut-toman suuret tai aiheuttavat asianosai-selle taloudellisia vaikeuksia.	Yleisiä sääntöjä sovelletaan olosuhteiden mukaan. Jos tuomioistuिन toteaa vastaajan syylliseksi, hävinnyt osapuoli maksaa kulut. Jos tuomioistuिन toteaa vastaajan syyttömäksi, kumpikin osapuoli maksaa puolet oikeudenkäynti-kuluista.		Kuluja, jotka ylittävät sen, mikä on ollut välttämätön-tä ja asian-mukaista kyseisessä tapauksessa.	

Käännös- ja tulkkauskulut

Tapaus-esimerkki	Kääntäminen		Tulkkaus		Muut erityisesti rajat ylittäviin riitoihin liittyvät kulut	
	Millaisissa tapauksissa se on tarpeen?	Arvio kuluista	Millaisissa tapauksissa se on tarpeen?	Arvio kuluista	Kuvaus	Arvio kuluista
Tapaus A	Kun asiakirjat on toimitettu tuomioistuimeen vieraalla kiellä.	Oikeusministerin 24. tammikuuta 2005 antaman asetuksen mukaisesti				

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tapausesimerkki 2 – perheoikeus – lasten huoltajuus - Puola

Tässä perheoikeutta – lasten huoltua – koskevassa tapauksessa jäsenvaltioita pyydettiin antamaan huoltajuuskanteen vireillepanneelle osapuolelle neuvoa oikeudenkäyntikuluista seuraavassa tilanteessa:

Tapaus A – Kotimainen tilanne: Pariskunta on asunut yhdessä useita vuosia menemättä naimisiin. Erilleen muuttaessaan heillä on kolmivuotias lapsi. Tuomioistuimen päätöksellä äidille määrätään lapsen huoltajuus ja isälle myönnetään tapaamisoikeus. Äiti nostaa kanteen rajoittaakseen isän tapaamisoikeutta.

Tapaus B – Rajat ylittävä tilanne, jossa olet jäsenvaltiossa A toimiva lakimies: Pariskunta on asunut yhdessä useita vuosia jäsenvaltiossa (jäsenvaltio B) menemättä naimisiin. Heillä on yhteinen lapsi, mutta he muuttavat erilleen heti lapsen syntymän jälkeen. Jäsenvaltion B tuomioistuimen päätöksellä äidille määrätään lapsen huoltajuus ja isälle myönnetään tapaamisoikeus. Äiti muuttaa lapsen kanssa asumaan toiseen jäsenvaltioon (jäsenvaltio A) tuomioistuimen päätökseen sisältyvän luvan mukaisesti, ja isä jää jäsenvaltioon B. Muutaman vuoden kuluttua äiti nostaa kanteen jäsenvaltiossa A muuttaakseen isän tapaamisoikeuden ehtoja.

Kulut Puolassa

Tapausesimerkissä 2/B (maa, jossa vaimo nostaa kanteen, on Puola) maksut, kulut ja edellytykset ovat samat kuin tapauksessa A.

Tuomioistuinmaksut, muutoksenhakukulut ja vaihtoehtoisen riitojenratkaisun kulut

Tapauesimerkki	Tuomioistuin			Muutoksenhaku			Vaihtoehtoinen riitojenratkaisu
	Vireillepano-vaiheen maksut	Toimitus-kirjamaksut	Muut maksut	Vireillepano-vaiheen maksut	Toimitus-kirjamaksut	Muut maksut	
Tapaus A	Kiinteä 40 zlotyn maksu	Täytäntöön pantavien tuomioiden jäljennöksistä ja lainvoimaisten tuomioiden jäljennöksistä 6 zlotya /sivu. Jos asiakirjat ovat vieraskielisiä tai sisältävät taulukoita, peritään 12 zlotya /sivu.	--	Yleisiä sääntöjä sovelletaan, kiinteä maksu on 40 zlotya.	--	--	Asianomaiset voivat halutessaan käydä vaihtoehtoista riitojenratkaisua.

Lakimiehen, haastemiehen ja asiantuntijan käyttöön liittyvät kulut

Tapauesimerkki	Lakimies		Haastemies			Asiantuntija	
	Onko edustajan käyttäminen pakollista?	Kulut keskimäärin	Onko edustajan käyttäminen pakollista?	Tuomiota edeltävät kulut	Tuomion jälkeiset kulut	Onko käyttäminen pakollista?	Kulut
Tapaus A	Ei	Vähintään 120 zlotya	Ei	--	--	Ei	Asiantuntijalaskelmien

Todistajien korvauksiin ja vakuuksiin liittyvät ja muut asianmukaiset kulut

Tapauesimerkki	Todistajille maksettavat korvaukset		Pantti, takaus tai muu vakuus		Muut maksut	
	Maksetaanko todistajille korvauksia?	Kulut	Millaisissa tapauksissa näitä käytetään?	Kulut	Kuvaus	Kulut
Tapaus A	Kyllä	Matkakulut, ansionmenetyksestä maksettavat korvaukset ja majoituskulut riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevan lain 85–88 §:n mukaisesti	--	--	--	--

Oikeusapuun liittyvät ja muut korvattavat kulut

Tapauesimerkki	Oikeusapu			Korvaus		
	Millaisissa tapauksissa sitä myönnetään?	Milloin korvaus kattaa koko summan?	Edellytykset	Voiko voittanut osapuoli saada riita-asian kulut korvatuiksi?	Jos korvaus ei kata koko summaa, minkä prosentuaalisen osuuden se yleensä kattaa?	Mitä kuluja ei korvata?

Tapaus A	Oikeudenkäynti-maksuista vapautettu asianosainen voi hakea oikeusapua. Tuomioistuin päättää, onko ammattiasianajan osallistuminen tarpeen.	Riippuu tuomioistuinten päätöksestä.	Kulut ovat kohtuuttoman suuret tai aiheuttavat asianosaiselle taloudellisia vaikeuksia.	Yleisiä sääntöjä sovelletaan olosuhteiden mukaan.	--	Kuluja, jotka sen, mikä on välttämätöntä asianmukaiskyseisessä tapauksessa
----------	--	--------------------------------------	---	---	----	--

Käännös- ja tulkkauskulut

Tapaus-esimerkki	Kääntäminen		Tulkkaus		Muut erityisesti rajat ylittäviin riitoihin liittyvät kulut?	
	Millaisissa tapauksissa se on tarpeen?	Arvio kuluista	Millaisissa tapauksissa se on tarpeen?	Arvio kuluista	Kuvaus	Arvio kuluista
Tapaus A	Kun asiakirjat on toimitettu tuomioistuimeen vieraalla kielellä	Oikeusministerin 24. tammikuuta 2005 antaman asetuksen mukaisesti	--	--	--	--

Päivitetty viimeksi: 04/03/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä.Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tapausesimerkki 3 – perheoikeus – elatusapu - Puola

Tässä perheoikeutta – elatusapu – koskevassa tapauksessa jäsenvaltioita pyydettiin antamaan kantajalle neuvoa oikeudenkäyntikuluista seuraavassa tilanteessa:

Tapaus A – Kotimainen tilanne: Pariskunta on asunut yhdessä useita vuosia menemättä naimisiin. Erilleen muuttaessaan heillä on kolmivuotias lapsi. Lapsen huoltajuus määrätään tuomioistuimen päätöksellä lapsen äidille. Ainoa ratkaisematon erimielisyys koskee elatusavun määrää, joka isän on maksettava äidille lapsen huoltoa ja koulutusta varten. Äiti vie asian oikeuteen.

Tapaus B – Rajat ylittävä tilanne, jossa olet jäsenvaltiossa A toimiva lakimies: Pariskunta on asunut yhdessä jäsenvaltion (jäsenvaltio B) alueella menemättä naimisiin. Heillä on kolmivuotias lapsi. He muuttavat erilleen. Jäsenvaltion B tuomioistuimen päätöksellä lapsen huoltajuus määrätään äidille. Isän suostumuksella äiti ja lapsi muuttavat asumaan toiseen jäsenvaltioon (jäsenvaltio A), josta tulee heidän asuinpaikkansa.

Ratkaisematta on vielä yksi erimielisyys. Tämä koskee elatusavun määrää, joka isän olisi maksettava äidille lapsen huoltoa ja koulutusta varten. Äiti vie asian oikeuteen jäsenvaltiossa A.

Kulut Puolassa

Tapausesimerkissä 3/B (maa, jossa äiti haastaa isän, on Puola) maksut, kulut ja edellytykset ovat samat kuin tapauksessa A. Näin ollen taulukkoa ei tarvitse täyttää.

Tuomioistuinmaksut, muutoksenhakukulut ja vaihtoehtoisen riitojenratkaisun kulut

Tapaus-esimerkki	Tuomioistuin			Muutoksenhaku			Vaihtoehtoinen riitojenratkaisu
	Vireillepano-vaiheen maksut	Toimitus-kirjamaksut	Muut maksut	Vireillepano-vaiheen maksut	Toimitus-kirjamaksut	Muut maksut	Onko se käytettävissä tämän tyyppisissä tapauksissa?
Tapaus A	Elatusasioissa oikeustoimet ovat täysin maksuttomia.	Täytäntöön pantavien tuomioiden jäljennöksistä ja lainvoimaisten tuomioiden jäljennöksistä 6 zlotya /sivu. Jos asiakirjat ovat vieraskielisiä tai sisältävät taulukoita, peritään 12 zlotya /sivu.	--	Elatusasioissa oikeustoimet ovat täysin maksuttomia	--	--	Asianosaiset voivat halutessaan käyttää vaihtoehtoista riitojenratkaisua.

Lakimiehen, haastemiehen ja asiantuntijan käyttöön liittyvät kulut

Tapaus-esimerkki	Lakimies		Haastemies			Asiantuntija	
	Onko edustajan käyttäminen pakollista?	Kulut keskimäärin	Onko edustajan käyttäminen pakollista?	Tuomiota edeltävät kulut	Tuomion jälkeiset kulut	Onko käyttäminen pakollista?	Kulut
Tapaus A	Ei	Vähintään 60 zlotya	Ei	--	--	Ei	Asiantuntija laskelmien i

Todistajien korvauksiin ja vakuuksiin liittyvät ja muut asianmukaiset kulut

Tapaus- esimerkki	Todistajille maksettavat korvaukset		Pantti, takaus tai muu vakuus	
	Maksetaanko todistajille korvauksia?	Kulut	Millaisissa tapauksissa näitä käytetään?	Kulut
Tapaus A	Kyllä	Matkakulut, ansionmenetyksestä maksettavat korvaukset ja majoituskulut riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevan lain 85–88 §:n mukaisesti	Ovat käytössä. Riita-asian kohteen arvo lasketaan siten, että jos maksu tapahtuu erissä, arvoksi katsotaan vuotuinen kokonaismäärä. Puolan lain (siviiliprosessilain) mukaan elatusapu on rahamääräinen säännöllisesti toistuva vaade: 1. Jos elatusavun määrä vastaa yhden vuoden tai yli yhden vuoden aikana suoritettavia maksuja, koko summa katsotaan riita-asian kohteeksi. 2. Jos elatusavun maksaminen jatkuu alle vuoden, koko summa katsotaan riita-asian kohteeksi.	Riippuu riita-asian kohteen arvosta.

Oikeusapuun liittyvät ja muut korvattavat kulut

Tapaus- esimerkki	Oikeusapu			Korvaus		
	Millaisissa tapauksissa sitä myönnetään?	Milloin korvaus kattaa koko summan?	Edellytykset	Voiko voittanut osapuoli saada riita-asian kulut korvatuiksi?	Jos korvaus ei kata koko summaa, minkä prosentuaalisen osuuden se yleensä kattaa?	Mitä kuluja ei korvata kosk
Tapaus A	Oikeudenkäynti-maksuista vapautettu asianosainen voi hakea oikeusapua. Tuomioistuimella päätetään, onko ammatti-asianajan osallistuminen tarpeen.	Riippuu tuomioistuimen päätöksestä.	Kulut ovat kohtuuttoman suuret tai aiheuttavat asianosaiselle taloudellisia vaikeuksia.	Yleisiä sääntöjä sovelletaan olosuhteiden mukaan.	--	Kuluja, jotka sen, mikä on välttämätön-asian-mukai-kyseisessä tapauksessa

Käännös- ja tulkkauskulut

Tapaus- esimerkki	Kääntäminen		Tulkkaus		Muut erityisesti rajat ylittäviin riitoihin liittyvät kulut	
	Millaisissa tapauksissa se on tarpeen?	Arvio kuluista	Millaisissa tapauksissa se on tarpeen?	Arvio kuluista	Kuvaus	Arvio kuluista
Tapaus A	Kun asiakirjat on toimitettu tuomioistuimeen vieraalla kielellä.	Oikeusministerin 24. tammikuuta 2005 antaman asetuksen mukaisesti	--	--	--	--

Päivitetty viimeksi: 04/03/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tapausesimerkki 4 – kauppaoikeus – sopimus - Puola

Tässä kauppaoikeutta – sopimusoikeutta – koskevassa tapauksessa jäsenvaltioita pyydettiin antamaan myyjälle neuvoa oikeudenkäyntikuluista seuraavassa tilanteessa:

Tapaus A – Kotimainen tilanne: Yhtiö on toimittanut ostajalle tavaraa 20 000 euron arvosta. Myyjä ei ole saanut maksua, koska ostaja katsoo, ettei tavara ole sopimuksen mukaista.

Myyjä päättää nostaa kanteen saadakseen täyden kauppahinnan.

Tapaus B – Rajat ylittävä tilanne: Yhtiö, jonka kotipaikka on jäsenvaltiossa B, toimittaa 20 000 euron arvosta tavaraa jäsenvaltiossa A olevalle ostajalle. Sopimukseen sovelletaan jäsenvaltion B lakia ja se on laadittu jäsenvaltion B kielellä. Myyjä ei ole saanut maksua, koska jäsenvaltiossa A oleva ostaja katsoo, ettei tavara ole sopimuksen mukaista. Myyjä päättää nostaa kanteen jäsenvaltiossa A saadakseen maksun täydestä, ostajan kanssa tehdystä sopimuksessa määritetystä hinnasta.

Kulut Puolassa

Tapausesimerkissä 4/B (maa, jossa myyjä haastaa ostajan, on Puola) maksut, kulut ja edellytykset ovat samat kuin tapauksessa A. Näin ollen taulukkoa ei tarvitse täyttää.

Tuomioistuinnmaksut, muutoksenhakukulut ja vaihtoehtoisen riitojenratkaisun kulut

Tapauesimerkki	Tuomioistuin			Muutoksenhaku	Vaihtoehtoinen riitojenratkaisu	
	Vireillepano-vaiheen maksut	Toimitus-kirjamaksut	Muut maksut	Vireillepano-vaiheen maksut	Onko se käytettävissä tämän tyyppisissä tapauksissa?	Kulut
Tapaus A	Riippuu riita-asian kohteen arvosta. Riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevan lain mukaan maksu on 5 prosenttia arvosta, kuitenkin vähintään 30 ja enintään 100 000 zlotya.	Täytäntöön pantavien tuomioiden jäljennöksistä ja lainvoimaisten tuomioiden jäljennöksistä 6 zlotya /sivu. Jos asiakirjat ovat vieraskielisiä tai sisältävät taulukoita, peritään 12 zlotya /sivu.	--	Riippuu riita-asian kohteen arvosta. Riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevan lain mukaan maksu on 5 prosenttia arvosta, kuitenkin vähintään 30 ja enintään 100 000 zlotya. Riita-asian kohteen arvo kuitenkin muuttuu käsittelyn aikana. Maksu lasketaan samalla tavalla: prosenttiosuus on sama, mutta loppusumma muuttuu, sillä laskentaperuste on toinen.	Asianosaiset voivat halutessaan käyttää vaihtoehtoista riitojenratkaisua.	Jos tuomioistuin hyväksyy täytäntöönpanokelpoisuutta koskevan lausekkeen, peritään 50 zloty.

Lakimiehen, haastemiehen ja asiantuntijan käyttöön liittyvät kulut

Tapauesimerkki	Lakimies		Haastemies			Asiantuntija	
	Onko edustajan käyttäminen pakollista?	Kulut keskimäärin	Onko edustajan käyttäminen pakollista?	Tuomiota edeltävät kulut	Tuomion jälkeiset kulut	Onko käyttäminen pakollista?	Kulut
Tapaus A	Ei	Riippuu riita-asian kohteen arvosta. Jos arvo on noin 90 000 zlotya, kulut ovat vähintään 3 600 zlotya.	Ei	--	--	Ei	Jos tuomioistuin hyväksyy täytäntöönpanokelpoisuutta koskevan lausekkeen, peritään 50 zlotya.

Todistajien korvauksiin ja vakuuksiin liittyvät ja muut asianmukaiset kulut

Tapauesimerkki	Todistajille maksettavat korvaukset		Pantti, takaus tai muu vakuus		Muut maksut	
	Maksetaanko todistajille korvauksia?	Kulut	Millaisissa tapauksissa näitä käytetään?	Kulut	Kuvaus	Kulut
Tapaus A	Kyllä	Matkakulut, ansionmenetyksestä maksettavat korvaukset ja majoituskulut riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevan lain 85–88 §:n mukaisesti	Ovat käytössä. Riita-asian kohteen arvo otetaan huomioon.	Riippuu riita-asian kohteen arvosta.	--	--

Oikeusapuun liittyvät ja muut korvattavat kulut

Tapauesimerkki	Oikeusapu			Korvaus		
	Millaisissa tapauksissa sitä myönnetään?	Milloin korvaus kattaa koko summan?	Edellytykset	Voiko voittanut osapuoli saada riita-asian kulut korvatuiksi?	Jos korvaus ei kata koko summaa, minkä prosentuaalisen osuuden se yleensä kattaa?	Mitä kuluja ei korvata?
Tapaus A	Oikeudenkäynti-maksuista vapautettu asianosainen voi hakea oikeusapua.	Riippuu tuomioistuimen päätöksestä.	Kulut ovat kohtuuttoman suuret tai aiheuttavat	Yleisiä sääntöjä sovelletaan olosuhteiden mukaan.	--	Kuluja, jotka ylittävät määrän, jota ei korvata, mikä on olosuhteiden mukaan.

	Tuomioistuin päättää, onko ammatti-asianajajan osallistuminen tarpeen.	asianosaiselle taloudellisia vaikeuksia.		asianmukaista kyseisessä tapauksessa.
--	--	--	--	---

Käännös- ja tulkkauskulut

Tapaus- esimerkki	Kääntäminen		Tulkkaus		Muut erityisesti rajat ylittäviin riitoihin liittyvä	
	Millaisissa tapauksissa se on tarpeen?	Arvio kuluista	Millaisissa tapauksissa se on tarpeen?	Arvio kuluista	Kuvaus	Arvio kuluista
Tapaus A	Kun asiakirjat on toimitettu tuomioistuimeen vieraalla kielellä.	Oikeusministerin 24. tammikuuta 2005 antaman asetuksen mukaisesti	--	--	--	--

Päivitetty viimeksi: 04/03/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Tapausesimerkki 5 – kauppaoikeus – vahingonvastuu - Puola

Tässä kauppaoikeutta – vahingonvastuuta – koskevassa tapauksessa jäsenvaltioita pyydettiin antamaan asiakkaalle neuvoa oikeudenkäyntikuluista seuraavassa tilanteessa:

Tapaus A – Kotimainen tilanne: Lämmityslaittevalmistaja toimittaa lämmityslaitteen asentajalle. Asentaja myy lämmityslaitteen asiakkaalleen tämän kotiin asennettavaksi (ja asentaa laitteen paikoilleen). Pian tämän jälkeen talossa syttyy tulipalo. Kaikilla osapuolilla (laittevalmistaja, asentaja ja asiakas) on vakuutus. Tulipalon alkuperä on kiistanalainen. Kukaan ei halua korvata asiakkaan kärsimää vahinkoa.

Asiakas päättää nostaa kanteen ja vaatia täyttä korvausta lämmityslaittevalmistajalta, lämmityslaitteen asentajalta ja vakuutusyhtiöiltä.

Tapaus B – Rajat ylittävä tilanne: Jäsenvaltiossa B oleva lämmityslaittevalmistaja toimittaa lämmityslaitteen jäsenvaltiossa C olevalle asentajalle. Asentaja myy lämmityslaitteen asiakkaalleen asennettavaksi tämän kotiin jäsenvaltiossa A (ja asentaa laitteen paikoilleen). Pian tämän jälkeen talossa syttyy tulipalo. Kullakin osapuolella (laittevalmistaja, asentaja ja asiakas) on omassa jäsenvaltiossaan olevan vakuutusyhtiön vakuutus. Tulipalon alkuperä on kiistanalainen. Kukaan ei halua korvata asiakkaan vahinkoa.

Asiakas päättää nostaa kanteen jäsenvaltiossa A ja vaatia täyttä korvausta lämmityslaittevalmistajalta, lämmityslaitteen asentajalta ja jäsenvaltiossa A olevalta vakuutusyhtiöiltä.

Kulut Puolassa

Tapausesimerkissä 5/B (maa, jossa kuluttaja haastaa asentajan ja laitevalmistajan, on Puola) maksut, kulut ja edellytykset ovat samat kuin tapauksessa A. Tuomioistuinmaksut, muutoksenhakukulut ja vaihtoehtoisen riitojenratkaisun kulut

Tapausesimerkki	Tuomioistuin		
	Vireillepanovaiheen maksut	Toimituskirjamaksut	Muut maksut
Tapaus A	Riippuu riita-asian kohteen arvosta. Riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevan lain mukaan maksu on 5 prosenttia arvosta, kuitenkin vähintään 30 ja enintään 100 000 zlotya	Täytäntöön pantavien tuomioiden jäljennöksistä ja lainvoimaisten tuomioiden jäljennöksistä 6 zlotya/sivu. Jos asiakirjat ovat vieraskielisiä tai sisältävät taulukoita, peritään 12 zlotya/sivu.	--

Tapausesimerkki	Muutoksenhaku		
	Vireillepanovaiheen maksut	Toimituskirjamaksut	Muut maksut
Tapaus A	Riippuu riita-asian kohteen arvosta. Riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevan lain mukaan maksu on 5 prosenttia arvosta, kuitenkin vähintään 30 ja enintään 100 000 zlotya. Riita-asian kohteen arvo voi kuitenkin muuttua käsittelyn aikana. Jos näin käy, maksu lasketaan samalla tavalla: prosenttiosuus on sama, mutta loppusumma muuttuu, sillä laskentaperuste on toinen.	--	--

Tapaus-esimerkki	Vaihtoehtoinen riitojenratkaisu	
	Onko se käytettävissä tämän tyyppisissä tapauksissa?	Kulut
Tapaus A	Asianomaiset voivat halutessaan käyttää vaihtoehtoista riitojenratkaisua.	Jos tuomioistuin hyväksyy täytäntöönpanokelpoisuutta koskevan lausekkeen, peritään 50 zlotya.

Lakimiehen, haastemiehen ja asiantuntijan käyttöön liittyvät kulut

Tapausesimerkki	Lakimies		Haastemies			Asiantuntija	
	Onko edustajan käyttäminen pakollista?	Kulut keskimäärin	Onko edustajan käyttäminen pakollista?	Tuomiota edeltävät kulut	Tuomion jälkeiset kulut	Onko käyttäminen pakollista?	Kulut
Tapaus A	Ei	Riippuu riita-asian kohteen arvosta.	Ei	--	--	Ei	Jos tuomioist hyväksyy täytäntöönpa kelpoisuutta koskevan lausekkeen, 50 zlotya

Todistajien korvauksiin ja vakuuksiin liittyvät ja muut asianmukaiset kulut

Tapaus-esimerkki	Todistajille maksettavat korvaukset		Pantti, takaus tai muu vakuus		Muut maksut	
	Maksetaanko todistajille korvauksia?	Kulut	Millaisissa tapauksissa näitä käytetään?	Kulut	Kuvaus	Kulut
Tapaus A	Kyllä	Matkakulut, ansionmenetyksestä maksettavat korvaukset ja majoituskulut riita-asian oikeudenkäyntikuluja koskevan lain 85–88 §:n mukaisesti	Ovat käytössä. Riita-asian kohteen arvo otetaan huomioon.	Riippuu riita-asian kohteen arvosta.	--	--

Oikeusapuun liittyvät ja muut korvattavat kulut

Tapaus-esimerkki	Oikeusapu			Korvaus		
	Millaisissa tapauksissa sitä myönnetään?	Milloin korvaus kattaa koko summan?	Edellytykset	Voiko voittanut osapuoli saada riita-asian kulut korvatuiksi?	Jos korvaus ei kata koko summaa, minkä prosentuaalisen osuuden se yleensä kattaa?	Mitä kuluja ei korvata kosk
Tapaus A	Oikeudenkäynti-maksuista vapautettu asianosainen voi hakea oikeusapua. Tuomioistuim päätää, onko ammatti-asianajajan osallistuminen tarpeen	Riippuu tuomioistuimen päätöksestä.	Kulut ovat kohtuuttoman suuret tai aiheuttavat asianosaiselle taloudellisia vaikeuksia.	Yleisiä sääntöjä sovelletaan olosuhteiden mukaan.	--	Kuluja, jotka sen, mikä on välttämätön asian-mukai kyseisessä tapauksessa

Käännös- ja tulkkauskuulu

Tapaus-esimerkki	Kääntäminen		Tulkkaus		Muut erityisesti rajat ylittäviin riitoihin liittyvät kulut	
	Millaisissa tapauksissa se on tarpeen?	Arvio kuluista	Millaisissa tapauksissa se on tarpeen?	Arvio kuluista	Kuvaus	Arvio kuluista
Tapaus A	Kun asiakirjat on toimitettu tuomioistuimeen vieraalla kielellä.	Oikeusministerin 24. tammikuuta 2005 antaman asetuksen mukaisesti	--	--	--	--